

ZARZĄDZENIE

Dnia 30 marca 2023 r.

Przewodniczący IV Wydziału Izby Karnej Sądu Najwyższego SSN Wiesław Koziulewicz w kwestii oświadczenia skazanego D. C., zawartego w piśmie z dnia 21 marca 2023 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 29 marca 2023 r., o cofnięciu wniosku o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505/22

z a r z ą d z i ł:

uznać za bezskuteczne oświadczenie skazanego D. C. o cofnięciu jego wniosku o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505/22

UZASADNIENIE

W dniu 6 grudnia 2022 r. skazany D. C. złożył wniosek o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505/22 (por. pismo - k. 36, koperta k- 37). Sąd Najwyższy wniosek ten rozpoznał i postanowieniem z dnia 23 marca 2023 r, sygn. akt IV KK 505/22, wniosku tego nie uwzględnił (pr. K. 48 – 49). W piśmie z dnia 21 marca 2023 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 29 marca 2023 r., skazany zawarł oświadczenie o cofnięciu swojego wniosku o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505/22.

Z uwagi na to, że k.p.k. nie zawiera przepisu, który ustanawiałby regułę w kwestii odwołałości czynności procesowych stron, w doktrynie procesu karnego pojawił się pogląd, iż co do zasady strona swego oświadczenia procesowego nie może odwołać, a wyjątki od tej zasady są wyraźnie wskazane w ustawie procesowej (por. np. art. 431 k.p.k.). Inni z kolei wskazują, że oświadczenia woli uczestników procesu mogą być cofnięte do czasu ich załatwienia, o ile ustawa nie wprowadza ograniczenia w tej mierze lub nie występują okoliczności uniemożliwiające

odwołanie czynności (por. np. S. Śliwiński, Proces karny przed sądem powszechnym. Zasady ogólne, Warszawa 1948, s. 430, W. Daszkiewicz, Proces karny. Część ogólna, Poznań 1996, s. 237, I. Nowikowski, Zagadnienie odwołałości czynności stron w projekcie kodeksu postępowania karnego, w: T. Bojarski, E. Skrętowicz (red.), Problemy reformy prawa karnego, Lublin 1993, s. 322 – 323, B. Janusz – Pohl, w: P. Wiliński (red.), Polski proces karny, Warszawa 2020, s. 184 – 187). W wyroku z dnia 16 lutego 1931 r., sygn. akt II 3 K 1173/30, Sąd Najwyższy podkreślił, że k.p.k. z 1928 r. nie zawiera żadnego przepisu, według którego złożone przez strony oświadczenia w kwestiach formalnych byłyby dla nich bezwzględnie wiążące, a „przyjęcie podobnej tezy nie dałoby się wprost pomyśleć” (OSP 1931, poz. 295). Z kolei w uzasadnieniu uchwały składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1975 r., sygn. akt VI KZP 44/74, przyjęto istnienie zasady, iż oświadczenie woli stron może być skuteczne cofnięte, aż do czasu wydania opartego na nim rozstrzygnięcia, jeżeli ustawa nie wprowadza wyraźnego odmiennego ograniczenia (OSNKW 1975, z. 3 – 4, poz. 34). Trafnie wskazuje I. Nowikowski, że cyt. „Brak w k.p.k. przepisu ogólnego, przewidującego regułę odwołałości, nie jest przeszkodą do przyjęcia owej reguły w odniesieniu do czynności procesowych stron, polegających na składaniu oświadczeń woli. Kwestię odwołałości tych czynności należy łączyć z fakultatywnością jej dokonania przez stronę. Tylko w sytuacji gdy uczestnik procesu korzysta z autonomii woli w zakresie podjęcia decyzji odnośnie do dokonania czynności, jest on władny uchylić się od skutków czynności, bowiem do jej przedsięwzięcia nie był zobligowany przez prawo procesowe. Jeżeli dokonanie czynności przez stronę byłoby w konkretnej sytuacji obligatoryjne, to wówczas w zasadzie nie byłoby możliwości cofnięcia czynności” (cyt. I. Nowikowski, Odwoływalność czynności procesowych stron w polskim procesie karnym, Lublin 2001, s. 57).

W realiach niniejszej sprawy, dopuszczalna czynność procesowa skazanego D. C. z dnia 21 marca 2023 r., (tj. oświadczenie o cofnięciu wniosku o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505/22), okazała się bezskuteczna, a to z uwagi na fakt, **iż wcześniej**, to jest przed wpłynięciem pisma skazanego D. C. zawierającego oświadczenie o cofnięciu wniosku o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o

sygn. akt IV KK 505/22, a pismo to wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 29 marca 2023 r., **bo w dniu 23 marca 2023 r.** Sąd Najwyższy rozpoznał już wniosek tego skazanego z dnia 6 grudnia 2022 r. o wyłączenie SSN Andrzeja Tomczyka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt IV KK 505. Dlatego też stosując, w drodze analogii, instytucję bezskuteczności, o której mowa między innymi w art. 122 § 1 k.p.k. i w art. 120 k.p.k., rozstrzygnięto jak na wstępie.